

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/72/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815207443
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3815207443.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD., vo veci starostlivosti o maloleté deti O. B. R., nar. XX.XX.XXXX a G. R., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov: B. R., bytom U. XXX/X, L. pod Z., zast. JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou so sídlom Bakalárska 6, Prievidza a B. R., bytom M. nad L. 8, zast. JUDr. Miroslavom Vidovencom, advokátom so sídlom S. Chalupku 18, Michalovce, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 17. augusta 2016, č.k. 9P/25/2015-257, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti a určenia zročného výživného (výroky III, IV, V, VI) m e n í tak, že
Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu mal. O. B. R., nar. XX.X.XXXX sumou 150 eur mesačne od 11.5.2015 do 31.10.2015, od 1.11.2015 do 29.2.2016 sumou 70 eur mesačne a od 1.3.2016 do 04.07.2016 sumou 150 eur mesačne vždy do rúk matky, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné platí.

Nedoplatok na zročnom výživnom na mal. O. B. R. za čas od XX.XX.XXXX do 04.07.2016 vo výške 757,09 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia dvoch po sebe idúcich splátok.

Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu mal. G. R., nar. XX.X.XXXX sumou 100 eur mesačne od 11.5.2015 do 31.10.2015, sumou 30 eur od 1.11.2015 do 29.2.2016 a od 1.3.2016 do 04.07.2016 sumou 100 eur mesačne vždy do rúk matky, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné platí.

Nedoplatok na zročnom výživnom na mal. G. za čas od 11.05.2015 do 04.07.2016 vo výške 673,55 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia dvoch po sebe idúcich splátok.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I zrušil predbežné opatrenie vydané uznesením Okresného súdu Prievidza č. 12P/72/2014-13 zo dňa 15.1.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín 6CoP/21/2015 zo dňa 31.3.2015, ktorým bol upravený styk otca s maloletým O. B. a maloletou

G.; výrokom II konanie o úpravu rodičovských práv a povinností - zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti a úpravu styku zastavil; výrokom III otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. O. B. R., nar. XX.X.XXXX sumou 150 eur mesačne od 11.5.2015 do 31.10.2015, od 1.11.2015 do 29.2.2016 sumou 70 eur mesačne a od 1.3.2016 sumou 150 eur mesačne vždy do rúk matky, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné platí; výrokom IV zročné výživné ku dňu vyhlásenia rozsudku na maloletého O. B. R. vo výške 960 eur uložil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia dvoch po sebe idúcich splátok; výrokom V otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. G. R., nar. XX.X.XXXX sumou 100 eur mesačne od 11.5.2015 do 31.10.2015, sumou 30 eur od 1.11.2015 do 29.2.2016 a od 1.3.2016 sumou 100 eur mesačne vždy do rúk matky, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné platí; výrokom VI zročné výživné ku dňu vyhlásenia rozsudku na maloletú G. vo výške 840 eur uložil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia dvoch po sebe idúcich splátok. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že otec maloletého sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal vo veci 12P/72/2014 vedenej na tunajšom súde, aby súd predbežným opatrením upravil jeho styk s maloletými deťmi. Súd uznesením z 15.1.2015 predbežným opatrením upravil styk otca s maloletými, toto uznesenie Krajský súd Trenčín uznesením 6CoP/21/2015 z 31.3.2015 zmenil tak, že otec je dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej oprávnený stýkať sa s maloletým O. B. každý tretí týždeň v kalendárnom mesiaci v sobotu od 09.00 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 19.00 hod. a s maloletou G. v prítomnosti matky každý tretí týždeň v kalendárnom mesiaci v sobotu od 09.00 hod. do 10.00 hod. Zároveň Krajský súd Trenčín uložil vo veci úpravy rodičovských práv a povinností Okresnému súdu Prievidza konať z úradnej povinnosti. Podnet na toto konanie bol súdu doručený vo veci 9P25/2015 dňa 11.5.2015, na základe ktorého súd začal konanie ex offo.

3. Matka trvala na úprave výživného na čas do rozvodu manželstva. Manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prievidza 18P/56/2014 z 26.5.2016 v spojení s opravným uznesením z 15.7.2016, právoplatným čo do rozvodu a úpravy styku 5.7.2016. Pokiaľ ide o úpravu styku a zverenie detí rodiča v konaní 18P/56/2014, uzavreli rodičovskú dohodu o zverení detí do starostlivosti matke a realizácii styku, preto súd na žiadosť právnych zástupcov obidvoch rodičov v tejto časti konanie zastavil. Súd zároveň zrušil predbežné opatrenie o úprave styku vydané v konaní 12P/72/2014 s poukazom na § 333 a nasl. CSP.

4. Rodičia nedospeli v priebehu konania k dohode o výške vyživovacej povinnosti, preto súd určil vyživovaciu povinnosť po zhodnotení vykonaných dôkazov takto: na výživu mal. O. B. R., nar. XX.X.XXXX prispievať sumou 150 eur mesačne od 11.5.2015 do 31.10.2015, od 1.11.2015 do 29.2.2016 sumou 70 eur mesačne a od 1.3.2016 sumou 150 eur mesačne, na výživu mal. G. R., nar. XX.X.XXXX prispievať sumou 100 eur mesačne od 11.5.2015 do 31.10.2015, sumou 30 eur od 1.11.2015 do 29.2.2016 a od 1.3.2016 sumou 100 eur mesačne. Za obdobie od 1.11.2015 do 29.2.2016 súd s poukazom na potvrdenie o práceneschopnosti otca upravil jeho vyživovaciu povinnosť na mal O. B. na sumu 70 eur mesačne a na mal. Natáliu na sumu 30 eur mesačne.

5. Súd je toho názoru, že takáto výška výživného je primeraná odôvodneným potrebám oprávnených, ako aj schopnostiam a možnostiam povinného, keď súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že aktuálny zárobok otca maloletých ako osoby povinnej k plateniu výživného je 4.590,- Kč brutto pri pracovnom pomere na polovičný úväzok 20 hodín týždenne, pričom v konaní sám vypovedal, že pre priateľku pracuje od pol siedmej ráno do 18.00 hod., kedy ide o 11,5 hodín práce denne a za predpokladu, že by v uvedenej dobe takto odpracoval v zmysle pracovnej zmluvy 2 dni v pracovnom týždni, vo zvyšný čas by mohol pôsobiť v inom zamestnaní a dosiahnuť tak vyšší zárobok. Zo samotnej výpovede otca, ktorý uviedol, že je v podstate zdravý, z ponuky voľných pracovných miest vyplýva, že je v možnostiach otca zamestnať sa v okolí svojho aktuálneho bydliska tak, aby jeho mesačný zárobok bol neporovnateľne vyšší ako ten, ktorý aktuálne dosahuje ako zamestnanec svojej priateľky. Súd tak pri určení výšky vyživovacej povinnosti vychádzal zo zásady uvedenej v § 75 ods. 1 Zákona o rodine. K schopnostiam navrhovateľa plniť si určenú vyživovaciu povinnosť je potrebné uviesť, že ide o subjektívne kritérium, kedy sa pod schopnosťami rodiča rozumejú vlastnosti dané telesnými a duševnými

schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce. Súd vychádza z možnosti pracovného uplatnenia podľa ponúk voľných pracovných miest v danom regióne so zreteľom na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného. Pokiaľ otec v konaní poukázal na svoje zdravotné problémy, a tieto aj práceneschopnosťou preukázal, súd pri úprave výživného toto zohľadnil. Súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti zohľadnil aj tú skutočnosť, že styk doposiaľ prebiehal 1 x mesačne, otec potvrdil, že jeho cestovné výdavky na cestu z Prahy do Prievidze na styk s deťmi sú u neho jednorázovo vo výške 50-60,- eur, pokiaľ sa teda rodičia dohodli na styku v dlhšej časovej frekvencii a to každých 6 týždňov, aj tu súdu vidí priestor, že takto ušetrená suma na cestovnom vykazuje možnosť otca na výživu mesačne prispievať viac, ako tomu bolo doposiaľ. K mesačnému paušálu za telefón u otca v sume 900,- Kč súd uviedol, že výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie sú nevyhnuté. Preto aj v tomto výdavku súd videl priestor určiť vyživovacu povinnosť v sume 150 eur na maloletého O. a v sume 100 eur na maloletú G. a to s účinnosťou od podania podnetu na začatie konania ex offa, teda od 11.5.2015. Maloletý O. začal navštevovať prvý stupeň základnej školy, venuje sa športu, hre na gitaru, tiež má zdravotné problémy, ktoré si aktuálne spolu s maloletou G. vyžiadali liečebný pobyt vo Vysokých Tatrách. Výživné dieťaťa zahŕňa predovšetkým sumu na uspokojovanie hmotných potrieb, akými sú strava, šatstvo, obuv, hygienické pomôcky, prostriedky nápomocné pre rozširovanie a prehľbovanie jeho vzdelania, záujmov, záľub, úhradu kultúrnych, športových a rekreačných potrieb, zdravotnú starostlivosť, pričom miera týchto potrieb je odstupňovaná. Predovšetkým závisí od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, jeho školských a mimoškolských aktivít, s tým, že potreby dieťaťa sú nižšie v jeho útlom veku v porovnaní s potrebami dieťaťa zaradeného do školského vzdelávacieho procesu, preto súd určil výšku vyživovacej povinnosti tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku. Zročné výživné ku dňu vyhlásenia rozsudku na maloletého O. B. R. vo výške 960 eur súd umožnil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia, tiež zročné výživné ku dňu vyhlásenia rozsudku na maloletú G. vo výške 840 eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia dvoch po sebe idúcich splátok. Zročné výživné predstavuje dlh na výživnom u mal. O. od 11.5.2015 do 31.10.2015, a od 1.3.2016, kde bol zaviazaný platiť sumou 150 eur mesačne, zaplatil na obidve deti mesačne 100 eur, čo súd započítal ako výživné na mal O. po 70 eur, teda dlhuje zročné výživné za mesiace máj - október 2015 po 80 eur teda 480 eur a za marec až august 2016 dlhuje po 80 eur teda 480 eur čo je spolu 960 eur a na výživu mal. G. od 11.5.2015 do 31.10.2015, a od 1.3.2016, kde bol zaviazaný platiť sumou 100 eur mesačne, zaplatil na obidve deti mesačne 100 eur, čo súd započítal ako výživné na mal G. po 30 eur, teda dlhuje máj -október 2015 po 70 eur teda 420 eur a za marec až august 2016 dlhuje po 70 eur teda 420 eur čo je spolu 840 eur. Za mesiace november 2015 až február 2016, teda počas PN otcovi dlh na vyživovacej povinnosti nevznikol, pretože za tieto mesiace súd určil vyživovacu povinnosť po 70 eur na O. a 30 eur na G..

6. Podľa § 52 Zákona o rodine žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 Zákona o rodine o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Návrh v tejto veci bol podaný, pričom však konanie bolo začaté ex offa po tom ako otec podal návrh na úpravu styku v konaní 12P/72/2014 po tom, ako matka odmietala umožniť styk detí s otcom. Podľa § 54 Zákona o rodine ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zaviniel trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť. Aj keď o styku nakoniec rodičia uzavreli dohodu, o výživnom súd konal z úradnej povinnosti, preto súd nemohol konštatovať jednoznačné zavinenie trov konania otcom, ktorý výživné platil vo výške po 100 eur mesačne na obidve deti. Preto súd účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom III, IV, V, IV podal včas odvolanie otec mal. detí a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a určil výživné na mal. O. B. od 11.05.2015 do budúca v sume 70 eur mesačne a na mal. G. od 11.05.2015 do budúca v sume 30 eur mesačne, prípadne aby vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol, že z vykonaného dokazovania v predmetnom konaní vyplynuli nesporné skutočnosti a síce, že otec maloletých v rámci svojich schopností a možnosti robí všetko preto, aby aj uhrádzaním výživného zabezpečoval starostlivosť o deti s tým, že už teraz uhrádza výživné nad svoje možnosti avšak pomáha mu v tom aj jeho matka. Taktiež zabezpečuje starostlivosť aj tým, že aktívne a rázne sa dožaduje čo najširšieho styku s maloletými deťmi a to aj napriek väčšej vzdialenosti, o čom svedčí

predovšetkým rozsah úpravy styku počas letných, vianočných a jarných prázdnin, ktorá úprava tiež nie je zanedbateľná. Otec maloletých riadne pracuje, tým že vykonáva prácu, ktorá zodpovedá jeho schopnostiam a zdravotnému stavu na rozdiel od matky maloletých, ktorá momentálne nepracuje vôbec a rovnako má možnosti a príležitosti vykonávať prácu zodpovedajúcu jej schopnostiam a možnostiam. Otec maloletých nevlastní ani nedisponuje žiadnym nehnuteľným alebo hnuteľným majetkom vyššej hodnoty ani vyšším finančným obnosom alebo úsporami a pri svojom príjme vo výške 4 950,-kč, t.j. 183,33 eur uhrádza výživné nad svoje pomery a primerané aj veku oboch detí. Okrem uvedenej skutočnosti má aj inú vyživovaciu povinnosť. Čo je podstatné otec maloletých uhrádzal takéto výživné dobrovoľne, z vlastnej iniciatívy od kedy nežije v spoločnej domácnosti s matkou maloletých, t.j. dávno pred tým, než sa začalo toto konanie. Navyše toto konanie sa začalo bez návrhu z iniciatívy súdu a nie z iniciatívy matky maloletých, a predovšetkým z dôvodu, že sa dlhodobo otec nemohol domôcť styku s maloletými deťmi. Z uvedeného vyplýva, že bola starostlivosť o maloletých v tomto období zabezpečená. Určiť otcovi maloletých za týchto vyššie opísaných skutočností výživné spolu vo výške 250 eur absolútne nezodpovedá realite, automaticky núti otca od počiatku sa zadlžovať, a takto určené výživné určite nie je objektívne a zákonné. Súd pri určovaní výšky tak neúmerne vysokého výživného vôbec nehodnotil celkovú dôkaznú situáciu, ale svoje rozhodnutie založil iba na dvoch doslova umelých konštrukciách a to na tom, že otec údajne môže pracovať aj v ďalšom pracovnom pomere a na nejakom fiktívnom ušetrení nákladov z dôvodu, že nebude cestovať za deťmi v súvislosti s bežným stykom každé 4 týždne ale iba každých 6 týždňov. Ani uvedená hypotetická úspora však v žiadnom prípade nemohla priviesť súd k určeniu výživného 250 eur mesačne. Navyše doposiaľ bol styk realizovaný v zmysle predbežného opatrenia s oboma deťmi iba počas dňa. V zmysle styku na ktorom sa rodičia dohodli už v rozsudku o rozvode manželstva, a ktorý je právoplatný realizuje otec aj bežný styk s mal. O. B. síce každých 6 týždňov avšak od piatka do nedele, čím musí absolvovať nielen cestu Praha -Prievidza ale aj cestu Prievidza - Praha a to 2x, pretože musí syna priviesť naspäť, čím jeho náklady na cestu sú ešte vyššie nehovoriac o tom, že počas víkendu zabezpečuje aj osobnú starostlivosť s ktorou sú spojené taktiež výdavky / strava a pod. /. Čo sa týka druhej úvahy súdu o hypotetickej možnosti otca pracovať ďalšie 3 dni, aj v tomto prípade pokiaľ by sme vychádzali z domnienky, že otec môže pracovať celý týždeň ako s istým príjmom by mohol súd uvažovať iba s príjmom vo výške minimálnej mzdy v Českej republike z čoho by súd rovnako nemohol dospieť k určeniu tak vysokého výživného. Okrem už vyššie uvedeného napadnutý rozsudok hoci je obsiahnutý na 17-tich stranách obsahuje viac-menej iba sumarizáciu vykonaného dokazovania, avšak hodnotenie dôkazov a názor súdu je obsiahnutý v podstate iba na jednej strane v bode 46. rozsudku. Nepochybne absentuje podrobnejšie zdôvodnenie a objasnenie, akými úvahami sa prvostupňový súd riadil, ako hodnotil dôkazy jednak jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach. Preto je rozsudok nepreskúmateľný a z tohto pohľadu je možné uvažovať ako o dôvode odvolania aj o tom, že bola otcovi maloletých takýmto postupom súdu prvého stupňa aj odňatá možnosť konať pred súdom.

8. Matka mal. detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že v konaní bolo preukázané, že matka maloletých je doposiaľ na rodičovskej dovolenke. V konaní boli podrobne preukázané nevyhnutné výdavky matky na obe maloleté deti, príjmy matky a náklady matky na domácnosť. Tvrdenia otca maloletých v odvolaní považuje za účelové. Z výpovedí otca maloletých v konaní je zrejmé, že otec nežije v mieste svojho trvalého bydliska, ale v Prahe, kde sú možnosti zamestnania väčšie. Otec maloletých v priebehu konania žiadne zdravotné problémy neuvádzal. Naopak uviedol, že jeho zdravotný stav je dobrý a až v priebehu konania začal tvrdiť, že má problémy s chrbticou, avšak túto skutočnosť nepreukázal. Otec maloletých nepreukázal, že by si hľadal prácu. Z výpovedi otca vyplynulo, že náklady hradí jeho priateľka. Takéto správanie otca nie je možné akceptovať. Otec má vyživovaciu povinnosť voči svojim maloletým deťom, jeho prvoradou snahou by malo byť riadne sa zamestnať a plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v potrebnej výške.

9. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že určenú výšku výživného považuje za primeranú veku a odôvodneným potrebám maloletých detí. Na základe uvedeného navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

10. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti, týkajúcej určenia vyživovacej povinnosti a určenia zročného výživného (výrok III, IV, V, VI) podľa § 388 CSP zmeniť.

11. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I, II, odvolaním napadnutý nebol a preto v týchto výrokoch je rozhodnutie súdu prvej inštancie právoplatné a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknuté.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

13. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na primerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Súd pri určení vyživovacej povinnosti zohľadňuje vyššie vymedzené kritériá u každého z rodičov, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Rodičia majú povinnosť vynaložiť všetko úsilie na zabezpečenie prostriedkov pre výživu svojich detí. Pokiaľ ide o schopnosti povinného, tieto predstavujú subjektívne kritérium určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Právna prax sa priklonila k stanovisku, že pokiaľ je povinný nezamestnaný, skúmajú sa dôvody takéhoto stavu, situácia na trhu práce, jeho aktivita smerujúca k získaniu zamestnania, dôvod ukončenia posledného pracovného pomeru, pričom súd pri určení vyživovacej povinnosti vychádza aj z možnosti pracovného uplatnenia a priemerného príjmu podľa správy o voľných miestach v danom regióne so zreteľom na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného.

19. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne rozhodol, keď po zhodnotení vykonaných dôkazov uložil otcovi mal. detí povinnosť prispievať na výživu mal. O. B. sumou 150 eur mesačne od 11.5.2015 do 31.10.2015, od 1.11.2015 do 29.2.2016 sumou 70 eur mesačne a od 1.3.2016 sumou 150 eur mesačne, a na výživu mal. G. prispievať sumou 100 eur mesačne od 11.5.2015 do 31.10.2015, sumou 30 eur od 1.11.2015 do 29.2.2016 a od 1.3.2016 sumou 100 eur mesačne. Za obdobie od 1.11.2015 do 29.2.2016 súd prvej inštancie správne s poukazom na potvrdenie o práceneschopnosti otca upravil jeho vyživovaciu povinnosť na mal. O. B. na sumu 70 eur mesačne a na mal. G. na sumu 30 eur mesačne. V preskúmvanej veci odvolací súd teda zistil, že súd prvej inštancie o výške vyživovacej povinnosti rozhodol s prihliadnutím na vyššie uvedené kritériá. Aj keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec maloletých v súčasnosti má príjem z pracovného pomeru vo výške 183,33 Eur, súd prvej inštancie správne pri svojom rozhodnutí vychádzal z toho, že vzhľadom

na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného a s prihliadnutím na možnosti pracovného uplatnenia podľa ponúk voľných pracovných miest v danom regióne je v objektívnych možnostiach otca pri dostatočnej snahe získať pracovné uplatnenie, ktoré mu zabezpečí príjem na plnenie určenej vyživovacej povinnosti. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie ohľadom zdravotného stavu otca a možnosti jeho pracovného uplatnenia. Závažnosť zdravotného stavu otca nebola v konaní preukázaná v takej miere, aby bolo možné konštatovať, že pre svoje zdravotné problémy si nemôže nájsť lepšie platenú prácu. Avšak pokiaľ otec v konaní poukázal na svoje zdravotné problémy, a tieto aj práceneschopnosťou preukázal, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie pri úprave výživného túto skutočnosť zohľadnil, a to tak, že za obdobie od 1.11.2015 do 29.2.2016 upravil jeho vyživovaciu povinnosť na mal. O. B. na sumu 70 eur mesačne a na mal. G. na sumu 30 eur mesačne. S ďalšími odvolacími námietkami otca sa odvolací súd nestotožnil. Súd prvej inštancie prihliadol na skutočnosť, že realizovaním styku otca s maloletým O. B. každých 6 týždňov oproti pôvodným 4 týždňom sa znížia náklady otca na cestovné, ako na jednu z viacerých skutočností, pričom odvolací súd nepovažuje za pochybenie súdu, že výšku ušetreného cestovného nevyščil. Taktiež je neopodstatnený argument otca ohľadne jeho výdavkov na mobilný telefón vo výške 30 eur mesačne, ktoré považuje otec za v dnešnej dobe nevyhnutné výdavky. U. súd totožne s názorom súdu prvej inštancie uvádza, že nejde o nevyhnutný výdavok, pričom prvorádym má byť pre otca plnenie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom O. B. a G. a na splnenie tejto povinnosti má vynaložiť všetko úsilie vrátane nutnosti prispôsobenia svojich výdavkov. Súd prvej inštancie vzhľadom na vek a potreby maloletých detí podľa názoru odvolacieho súdu ustálil aj správnu výšku vyživovacej povinnosti otca v sume 150 eur mesačne na mal. O. B. a 100 eur mesačne na mal. G., keď z vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletý O. B. začal navštevovať prvý stupeň základnej školy, venuje sa športu, hre na gitaru, tiež má zdravotné problémy, ktoré si aktuálne spolu s mal. G. vyžiadali liečebný pobyt vo Vysokých Tatrách. Výživné na mal. G. je odstupňované v závislosti od veku a zohľadnení všetkých potrieb maloletej. Súdom prvej inštancie určená výška vyživovacej povinnosti je vzhľadom na preukázané potreby maloletých detí, ich vek a príjmové pomery otca primeraná. Odvolací súd preto námietky otca mal. uvádzané v odvolaní, že súd prvej inštancie nezohľadnil jeho súčasné príjmy a výdavky, považoval za neopodstatnené. Odvolací súd poukazuje na to, že otec mal. dieťaťa si musí byť vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči mal. dieťaťu pokiaľ nie je schopné samostatne sa živiť i na úkor vlastnej životnej úrovne. Malo by byť preto v jeho záujme podieľať sa na výžive svojho mal. dieťaťa podľa jeho potrieb. Treba pritom zdôrazniť, že maloleté deti sú odkázaná svojou výživou výhradne na svojich rodičov.

20. Súd prvej inštancie však pochybil, keď neurčil vyživovaciu povinnosť otca k mal. deťom do rozhodnutia súdu o rozvedení manželstva, nakoľko ako vyplýva z obsahu spisu rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/56/2014-233 zo dňa 26.05.2016 bolo manželstvo účastníkov rozvedené a uvedený rozsudok v časti rozvodu manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 05.07.2016, pričom v prejednávanej veci sa výživné na maloleté deti určuje na čas do rozvodu manželstva, teda správne mal určiť vyživovaciu povinnosť otca do 04.07.2016, preto odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zmenil. Rovnako mal súd prvej inštancie zročné výživné určiť k 04.07.2016, preto aj v tejto časti odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že zročné výživné od 11.05.2015 do 04.07.2016 na maloletého O. B. R. vo výške 757,09 eur (nedoplatok za pomernú časť 5/2015, 7/2016 a za mesiace 6/2015 až 6/2017; otec zaplatil na obidve deti mesačne 100 eur, čo súd započítal ako výživné na mal. O. po 70 eur, za 7/2017 pomernú časť; teda otec zaplatil spolu 989,83 eur) umožnil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia, a tiež zročné výživné od 11.05.2015 do 04.07.2016 na maloletú G. vo výške 673,55 eur (nedoplatok za pomernú časť 5/2015, 7/2016 a za mesiace 6/2015 až 6/2017; otec zaplatil na obidve deti mesačne 100 eur, čo súd započítal ako výživné na mal. G. po 30 eur, za 7/2017 pomernú časť; teda otec zaplatil spolu 423,87 eur) povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia dvoch po sebe idúcich splátok.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.
22. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).